

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1 Mart 2010
Sayı : 273

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Selçuk AYHAN

İzmir Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Telli Komisyon		Sağlık, Aile, Gençlik ve Spor İşleri		
Baş Komisyon		Plan ve Bütçe		
Tarih:		11 Mart 2010		F. No: 2/632
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
16	16	16	16	16
BAŞKAN		16		

GEREKÇE

Ülkemizin 72,5 milyon nüfusunun yaklaşık olarak 9 milyonunu emekliler oluşturmaktadır. Türk – İş verilerine göre, 7 milyon 172 bin 983 işçi, esnaf ve çiftçi emeklisi açlık sınırının altında yaşamaktadır. Bu tablo emeklilerin içinde bulunduğu durumun vahametini açıkça gözler önüne sermektedir.

Hayatlarının en önemli döneminde, emeklilerimizin büyük bir bölümü maalesef emekliliğini yaşayamadan tekrar çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu durum ise emeklilerin ucuz iş gücü olarak, kayıt dışı ekonomide kullanılmasına neden olurken diğer yandan genç nüfusun da iş bulmasını ve istihdama katılmasını engellemektedir.

Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, çalışırken alınan maaşlar ile emeklilik sonrası alınan maaşlar arasında büyük bir uçurum bulunmaktadır.

Ocak 2010- TL

	Çalışırken Aldığı Maaş	25 Yıl Hizmet Süresi Emekli Maaşı
Başbakanlık Müsteşarı	4886	3462
Doktor (ortalama döner sermaye ödemesi dahil)	2261	1343
Mühendis	2251	1343
Öğretmen	1560	1072
Şube Müdürü	1480	1037
Memur (yüksek okul)	1282	1037
Müezzin, Kayyım, İmam-Hatip	1456	1072
Memur (lise)	1228	830
Hemşire, Ebe (meslek lisesi)	1395	834
Hizmetli	1171	830

Yukarıdaki tabloda yer alan maaşlara sosyal yardımlar dahildir. Emekli maaşlarına, yürürlükten kaldırılan vergi iadesi uygulaması yerine eklenen ek ödemeler dahil değildir.

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 15. maddesi, kamu görevlilerine uygulanacak Emekli Sandığı kesintilerini düzenlemektedir. Mevcut uygulamada, kamu görevlilerinin emekli keseneğine tabi matrahları üzerinden %16 oranında kesinti yapılmaktadır. Halen ek ödeme, görev tazminatı, makam tazminatı, özel hizmet tazminatı, denge tazminatı, prim, ikramiye gibi birçok ödeme, memur maaşları üzerinden yapılan Emekli Sandığı kesintilerine tabi değildir.

Yeni kanunun yürürlük tarihinden sonra kamuda göreve başlayacak olanlar, var olan uygulamadan yararlanamayacaktır. 5510 sayılı kanun yürürlüğe girdikten sonra memur olanlardan, kanunun 80. maddesi gereğince,

- Hak edilen ücretlerin,
- Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin,
- İşverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların ve
- İdare ve yargı mercilerince verilen karar gereği ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikte olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan tüm ödemelerin brüt toplamı üzerinden %14 (%9 yaşlılık, %5 sağlık sigortası olmak üzere) oranında kesinti yapılacaktır.

Bu durumda 5510 sayılı kanun yürürlüğe girdikten sonra kamuda çalışmaya başlayanların emekli kesintileri, daha önce göreve başlayan memurlara oranla daha yüksek olmaktadır. Ortaya çıkan fark, memurların ele geçen net ücretlerine de yansımaktadır.

Aynı kurumda çalışan, aynı unvana sahip ve aynı işi yapan memurlar arasında işe başlama tarihine göre maaş farklılıkları oluşmaktadır. Daha önce göreve başlayan memurların maaşı, yeni göreve başlayan memurlara oranla daha yüksektir.

Böyle bir uygulama kamuda eşit işe eşit ücret ilkesini temelden sarsmakta ve ikili bir yapı oluşturmaktadır. Öyle ki; 30 Eylül 2008'de ilk defa işe giren bir memur ile 1 Ekim 2008 tarihinde ilk defa işe başlayan bir memur arasında hem mevzuat açısından hem de maaşlar açısından farklılıklar ortaya çıkmaktadır.

Daha önce göreve başlayan memurların emekli kesenekleri aldıkları ücretin tamamı üzerinden yapılmadığı için emekli maaşları ile mevcut maaşları arasında büyük bir fark ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle özellikle döner sermaye, ek ödeme gibi maaşa eklenen ödemelerden eski, yeni memur ayrımı yapılmaksızın sosyal güvenlik primi kesilmeli ve bu sorun çözülmelidir. Aksi takdirde aynı işi yaparken emekli olan kamu görevlileri arasında büyük bir maaş uçurumu ortaya çıkacaktır. Bu durum sosyal adalet ilkesine de aykırıdır.

Görülüyor ki, ek ödeme uygulaması 5510 sayılı kanunla birlikte iki adaletsizliği birlikte getirmiştir. İlki, çalışan memurlar arasında emekli kesenekleri bakımından, diğeri ise emekli memurlar arasında emekli maaşı açısından. Eşit işe eşit ücret ilkesi, eşit ve benzeri işlerden emekli olanlar için de hayata geçirilmelidir.

Teklif ettiğimiz kanunun yürürlüğe girmesiyle yukarıda ifade edilen olumsuzluklar ortadan kalkacağı gibi azda olsa adaletli bir ücret sistemi de hayata geçirilmiş olacaktır. Bu durum çalışma barışını olumlu yönde etkileyeceği gibi en kutsal değerlerden biri olan alın teri ve emeğinde hak ettiği karşılığı almasını sağlayacaktır.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olup bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışmaya başlayanlara zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dâhil) brüt tutarının;

- a) Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda % 250 ine,
- b) Ek göstergesi 7600 (dâhil) -8400 (hariç) arasında olanlarda % 210 una,
- c) Ek göstergesi 6400 (dâhil) - 7600 (hariç) arasında olanlarda % 190 ına,
- d) Ek göstergesi 4800 (dâhil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda % 160 ına,
- e) Ek göstergesi 3600 (dâhil) - 4800 (hariç) arasında olanlarda % 150 ine,
- f) Ek göstergesi 2200 (dâhil) - 3600 (hariç) arasında olanlarda % 130 una,
- g) Diğerlerinde % 80 ine,

tekabül eden miktarı emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur. Bu tutarlar, emekli, ad, malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıkları ile emeklilik ikramiyelerinin hesaplanmasına dâhil edilir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü